

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 7. Vtrum is, qui solùm habet venialia, teneatur singulis annis
confiteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Hic statim
tenetur con-
fiteri.

Soto loco citato. dist. 18. q. 1. art. 4. Nauarrus cap. 21. num. 45. & alij passim. Ratio est, Quia Ecclesia præscribit tempus annuum, non vt proprium onus anni, vt expleto anno obligatio extingueretur, sed ne vltra annum differretur confessio; sicut determinari solet tempus in solutionibus debitorum, vt suprâ dictum est in Eucharistia; quod hic etiam eo magis locum habet, quòd confessio non adstringatur tempori Paschali, sicut communio, sed per totum annum spatium possit impleri. Confirmatur ex verbis Concilij Lateranensis, *Omnis vtriusque sexus omnia peccata sua confiteatur saltem semel in anno*: quasi dicat, *Non differat vltra annum*; præscribit enim frequentiam seruandam in vsu huius Sacramenti: ergo quo magis differtur, eo magis virget præceptum.

Peccat con-
tinuò, ni fo-
gerit.

Dices: Ergo iste continuò peccat anno expleto: Nam præceptum negatiuum semper virget.

Respondeo, Verù esse, quod peccat continuò, quando habet opportunitatem, & omittit: Nam est in continuâ omissione actuali, & voluntariâ. Interrumpitur tamen hoc peccatum per somnum, per inaduertentiam, & per defectum opportunitatis; sicut detentio rei aliena; vt dictum est de furto, lib. 2. de Iustitia & Iure cap. 12. dub. 3. Secùs est de festis diebus, ieiunijs, & precibus Horarijs, quæ sic adstringuntur certo tempori, vt sint velut proprium onus, aut cultus illius temporis; vnde transacto tempore expirat obligatio.

Quidam
contrariù
tenent.

Aduerte tamen, Siluestrum verbo *Eucharistia*, num. 3. §. 15. & *Confessio*. 1. §. 3. & quosdam alios existimare, posse differri confessionem vsque ad sequens Pascha; quorum sententia non videtur satis probabilis. Minus probabile est de Eucharistia, vt suprâ dictum est, quæst. 80. art. 11. dub. 2. num. 34.

27
Ritè nunc
confessus,
potest obli-
tum morta-
le differre
in alterum
annum.

Dico Secundo: Qui ritè confessus recordatur postea alicuius peccati mortiferi, non tenetur illud confiteri ante sequentem annum. Probatur, quia iam præcepto Ecclesiæ satisfecit. Si verò nondum communicauit, tenetur ratione communionis, vt etiam suprâ dictum est de Eucharistia, q. 80. art. 11. dub. 2. num. 34.

DVBIUM V.

Virum qui probabiliter putat se tempore debito non habiturum Confessorem, teneatur tempus præuenire?

28
Conclio
est affir-
mans.

Respondeo cum Melchioro Cano relect. 5. de Pœnitentia, Teneri. Sicut in die festo qui videt se post horam nonam impeditum iri, vel non futurum sacrum, tenetur præuenire. Ratio est, Quia Ecclesia præscripsit tempus annuum, ne vltèriùs differatur, obligans vnumquemque vt intra annum confiteatur.

Dices: Ergo qui videt se impediendum à lectione Horarum, tenetur præuenire eodem die.

Respondeo, Cùm eodem Cano, si illud impedimentum prouenturum sit à natura, vel à coactione, non tenetur præuenire. Ratio est, Quia quòd liceat præuenire tempus debitum, v.g. pridie recitare Matutinum & Laudes, & mane dicere Nonam: vel Vesperas, est priuilegium, quo priuilegium non tenemur tunc vti. At non est priuilegium posse statim confiteri. Secùs est, si impedimentum sit voluntarium; tunc enim teneris præuenire;

alioqui censeris voluntariè omittere horas, scilicet in Causa.

DVBIUM VI.

Virum pueri obligentur hoc præcepto annuæ confessionis?

Respondeo & Dico Primò: Omnino obligari, si peccent mortiferè: vt patet ex verbis Concilij Tridentini: *Cum*, inquit, *ad annos discretionis peruenerint*. Hoc autem in quibusdam est septimo vel octauo ætatis anno; in alijs serius, nono vel decimo. Ad Communionem verò plures requiruntur anni, vt duodecim, vel plures. Nam vt rectè notat Canus parte 5. loco citato, non simul peruenitur ad vsu rationis in omnibus rebus, sed priùs in ijs quæ sunt sensibus accommodatiora, & generaliora. Vnde priùs potest puer distinguere inter peccatum magnum & paruam, quàm inter cibum sacrum & profanum, & quàm possit istud Sacramentum dignè æstimare, & latentem diuinitatem apprehendere. Acedit, quòd ad hoc Sacramentum requiratur maior deuotio, quàm ad Sacramentum Pœnitentiæ.

29
Pueri mor-
tiferè pec-
cantes obli-
gantur ad
confessionem

Dico Secundo: Tamen ante annos pubertatis non incurrunt pueri penam excommunicationis, quæ in non confitentibus singulis annis in plerisque diocæsisbus est constituta. Ratio est, quia Prælati non intendunt eos huiusmodi pœnâ inuoluere, vt consuetudo declarat.

Non tamè
obligantur
ad commu-
nionem.

Aduerte tamen, verum non esse, pueros ante annos pubertatis non posse vllas censuras incurrere. Nam Concilium Trid. sess. 25. cap. 5. de Reformatione, excommunicat eos, cuiuscunque generis aut conditionis, sexus vel ætatis fuerint, si septa monialium ingredientur. Vbi manifestum est pueros etiam comprehendere. Quare, nisi lex vel consuetudo eos excipiat, censuras incurrunt.

30
Impubes
non confes-
si, non in-
currunt ex-
communicationem.

DVBIUM VII.

Virum is, qui solum habet Venialia, teneatur singulis annis confiteri?

D. Bonauentura d. 17. & Richardus ibidem, affirmant; idque propter tenorem præcepti quod habet, *Omnia peccata esse confitenda*.

31
Quidam
affirmant.

Respondeo & Dico Primò, Eum qui solum habet venialia, non teneri singulis annis confiteri. Est communis aliorum Doctorum. Probatur Primò, Quia præceptum Ecclesiæ solum determinat tempus obseruationis præcepti diuini: atqui præceptum diuinum non obligat ad confessionem venialium: ergo nec præceptum Ecclesiæ. Ita Cajetanus q. 1. de Confessione. Secundo: Quia quando Ecclesia iubet omnia peccata confiteri, vel intelligit sola mortifera, & sic habemus intentum: vel mortifera & venialia, & sic qui confitetur mortifera, tenebitur etiam addere venialia, quod nemo vnquam dixit. Tertio: Nemo potest confiteri omnia venialia: ergo solum loquitur de mortiferis. Quod confirmatur ex grauissima pœna, quam subiugit: *Alioquin*, inquit, *& viuens arceatur ab ingressu Ecclesiæ, & mortuus Ecclesiasticâ careat sepultura*. Denique, quia Concil. Trident. sess. 14. cap. 5. expressè dicit, venialia taceri citra culpam posse.

Dico

Nisi ratio-
que scandali.
Dico Secundò: Ratione scandali fieri posse, vt is, qui solum venialia habet, teneatur se exhibere proprio Sacerdoti, & infinuare, se nihil habere: vt, si populus vel Pastor aliqui putarent illum contemnere hoc Sacramentum.

hactenus non præcepisse indirectè confessionem venialium. Probatur, Quia nullum tale præceptum extat, neque etiam est vlla talis consuetudo.

Ecclesia non præscripsit confessionem venialium,

DVBIVM VIII.

Virum Ecclesia possit præcipere Venialium confessionem?

32
Venialia interiora.

Respondeo & Dico Primò: Non potest ita præcipere, vt tenearis interiora venialia confiteri, quâdo habes exteriora. Ratio est, Quia non potest directè in actus internos statuere.

Venialia omnia exteriora.

Dico Secundò: Non potest etiam sic præcipere, vt tenearis omnia exteriora venialia confiteri. Probatur: Quia non est sufficiens ratio, seu utilitas id præcipiendi. Quòd si concedamus posse præcipere, non tamen potest sub mortali: quia id, quod præcipitur, est materia valdè leuis.

Dices: Clementina, Ne in agro Domini; §. Sane. Tit. De statu Monachorum, sic dicitur: Sane singulis mensibus, tam in monasterijs, quam extra sublatâ occasione quacunq; ad confessionem saltem semel accedant omnes & singuli Monachi: Loquitur autem de Monachis S. Benedicti.

Respondeo breuiter: Nullum esse hîc propriè dictum præceptum, sed solum monasticam constitutionem, obligantem tantummodò ad punitionem Regularem; vt patet diligenter examinanti: Nullum enim verbum ponitur, quod propriè præceptum insinuet.

ARTICVLVS VI.

Virum possit cum aliquo dispensari, ne confiteatur?

33
Indirectè potest præcipere confessionem venialium,

Dico Tertio: Potest tamen præcipere indirectè, vt omnes teneantur venialia confiteri, nempe si alia non habeant. Colligitur ex Caietano, Opusculo de Confess. qu. 1. Probatur: Quia potest præcipere vsum huius Sacramenti, & tunc, si quis non haberet mortifera, teneretur confiteri venialia. Quod patet: nam aliter non potest substantiam huius præcepti præstare. Antecedens probatur: Quia vsum huius Sacramenti est res saluberrima: ergo Ecclesia potest illum præcipere, sicut alia bona opera, ieiunium, orationes, eleemosynam, &c. non quidem tanquam id necessarium sit ad iustificationem, sed vt summè expediens ad satisfactionem peccatorum, & vitæ Christianæ profectum: quod est contra Dominicum Soto, & quosdam alios.

Respondeo & Dico Primò: Non potest Pontifex dispensare cum aliquo, ne vnquam confiteatur. Probatur Primò: Quia confessio merè est Iuris Diuini: ergo Pontifex non potest in ea dispensare; præsertim cum nulla possit occurrere causa rationabilis, cur aliquis sit ab eâ excipiendus. Secundò: Quia confessio est intrinseca pars Sacramenti necessarij ad salutem ei, qui post baptismum mortiferè peccauerit. Atqui huiusmodi Sacramenta sunt Ecclesiæ fundamenta, his enim Ecclesia formatur, perficitur, & cõstitit: Ministri verò Ecclesiæ instituti sunt, vt Ecclesiam, sicut à Domino constituta est, gubernent; non autè est eis concessum, vt eius fundamenta mutant: ergo &c.

36
Non potest dispensari ne vnquam confitearis,

34

Dices Primò: Ecclesia non potest materiam necessariam facere materiam necessariam Sacramenti: ergo non potest vilo modo præcipere venialium confessionem.

Quomodo materia non necessaria Sacramenti, per Ecclesiam possit fieri materia necessaria.

Respondeo: Non potest facere, vt id, quod non est materia necessaria, fiat absolutè necessaria, sic vt sine ea non constet Sacramentum, etiam si alia materia subijciatur: potest tamen facere, vt fiat necessaria sub conditione, si videlicet alia materia desit, quæ Clauibus subijciatur: nam potest præcipere vsum huius Sacramenti.

Dico Secundò: Summus Pontifex, & Conciliū Generale ex iustâ causâ possunt dispensare in tempore confessionis; nempe, vt possit vltra annum differri, vel intra annū debeat lapsius frequentari. Probatur, Quia determinatio huius tēporis, sicut iure humano facta est, ita etiam iure humano prorogari potest, vel contrahi. Vix tamen videtur, posse occurrere causa dispensandi cum aliquo in particulari, vt non teneatur intra annū confiteri. Vnde, si dispensatio detur, peccabit dispensans, eò quòd abutatur suâ potestate. Qui autem vteretur dispensatione, etiam peccabit, saltem venialiter; non quidem contra præceptum Ecclesiæ, in quo est dispensatum; sed contra Ius Naturæ, vel Gentium, quo pars debet se conformare toti, nisi causa subsit.

37
Dispensari potest in tempore confessionis,

Dices Secundò: Confessio venialium non est materia grauis: ergo non potest eam Ecclesia præcipere, saltem sub culpa mortiferâ.

Respondeo: Etsi confiteri venialia non sit per se res tanti momenti, vt possit sub peccato mortifero præcipi, quando adest alia materia: tamen quatenus est necessarium ad vsum huius Sacramenti (vt, si alia materia desit) eatenus est satis magni momenti, vt possit sub graui culpâ præcipi. Nam vti hoc Sacramento, non est opus minoris momenti, quàm ieiunium, vel recitatio Officij, vel auditio Missæ; quæ tamen ab Ecclesia possunt sub culpâ mortifera præcipi.

Aduertendum autem, quamdiu perseuerat præceptū annuæ confessionis, Papam non minùs obligari ad confitendum, quàm alios; idque vel ex vi Iuris Naturalis, vel Iuris Gentium, quod dicitur vt Princeps legem, quam imponit, patiatur, si eadem in ipso & subditis sit ratio. Non tamen incurret penam transgressori lege humanâ constitutam: solum enim tenetur Princeps suis legibus quo ad vim directiuam, non verò quo ad vim coactiuam.

38
Etiam obligatur ad confitendum, quàm alios; idque vel ex præcepto annuæ confessionis,

35

QVÆSTIO VII.

De Confessionis Quidditate.

Vide, quæ diximus Questione Sexta, in principio.

Vuu

QVÆSTIO